

Franciszek Koenig

"Propozycje pieśni na niedziele,
uroczystości i święta roku
liturgicznego", Marta Szymanowicz,
wydanie drugie rozszerzone, dodatek
nutowy, Lublin 2013 : [recenzja]

Liturgia Sacra. Liturgia - Musica - Ars 19/2(42), 489-490

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

myślu i rzeczowego uzasadnienia. W tak okazałej publikacji nie sposób uniknąć potknięć edytorskich. Do poważniejszych należy nieczytelnie wydrukowany przykład muzyczny (t. I, s. 148) mający ilustrować wersje tonu Ewangelii, którym poświęcony został cały tekst. Na szczęście przykład ten znajduje się również w artykule wskazującym na chorał gregoriański jako źródło melodyki polskich śpiewów mszalnych po Soborze Watykańskim II (t. II, s. 269). O merytorycznej wartości publikacji nie trzeba przekonywać, chcę jednak podkreślić znaczenie indeksów: osobowego i rzeczowego. Szczególnie ten drugi, dzięki dużej ilości szczegółowych haseł, pozwala odnaleźć wszystkie miejsca w prezentowanej edycji wskazujące na dane zagadnienie. Jego przygotowanie wymagało dużej pilności i erudycji.

Przedstawiona pozycja, będąca złożeniem różnych tekstów, nie posiada statusu monografii. Jest cennym źródłem, z którego mogą czerpać muzykolodzy, liturgiści i muzycy kościelni oraz wszyscy zainteresowani stałym odkrywaniem piękna obrzędów kościelnych. Zebrane teksty (łącznie 981 stron) stanowią jednak przede wszystkim doskonały materiał dla syntezy myśli twórczej ks. prof. Ireneusza Pawlaka, chociaż nie wyczerpują całej jego spuścizny. Realizacja tego zamierzenia zasługuje na uznanie, gdyż rozproszone w wielu miejscach artykuły byłyby narażone na zapomnienie, a pokolenia muzykologów, muzyków, historyków kultury i teologów nie mogłyby dotrzeć do cennych informacji i stale aktualnych komentarzy do współczesnych zjawisk liturgiczno-muzycznych.

Beata Bodzioch (Lublin)

Maria SZYMANOWICZ, *Propozycje pieśni na niedziele, uroczystości i święta roku liturgicznego*, wydanie drugie rozszerzone, dodatek nutowy, Lublin: Polihymnia 2013, 151 s., ISBN 978-83-7847-136-3.

Prof. KUL dr hab. Maria Szymanowicz jest muzykologiem, kierownikiem Katedry Instrumentologii Instytutu Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, a zarazem praktykującym od lat muzykiem kościelnym. Owocem jej wieloletniej posługi organistowskiej, pełnionej przede wszystkim w kościele akademickim KUL w Lublinie oraz w parafii św. Józefa w Radomiu, było pierwsze wydanie opublikowane ponad 10 lat temu pod tytułem *Propozycje pieśni na niedziele, uroczystości i święta roku liturgicznego* (Lublin: Polihymnia 2003, 97 s., ISBN 83-7270-181-4). Pozycja ta była pomyślana jako pomoc w pracy organistów we właściwym doborze śpiewów, a pośrednio miała przyczynić się do poszerzenia repertuaru śpiewów we wspólnotach parafialnych. Okazało się, że publikacja ta od samego początku cieszyła się wielkim zainteresowaniem wśród polskich muzyków kościelnych oraz uczniów diecezjalnych instytucji kształcących przyszłych organistów, co sprawiło, że cały jej nakład został już dawno wyczerpany. Dlatego też potrzebą chwili stało się jej ponowne wydanie. W tym celu autorka zweryfikowała wiele swoich propozycji i przygotowała drugie, rozszerzone wydanie tej potrzebnej publikacji, która ukazała się dokładnie w dziesięć lat od jej pierwszego wydania.

Fundamentalnym założeniem opracowanych propozycji śpiewów, co autorka tłumaczy w słowach wprowadzenia, było klasyczne oparcie się na analizie tekstów liturgicznych odnośnie do okresu liturgicznego, do przeżywanych uroczystości i świąt, a także do czytań biblijnych i pozostałych tekstów mszalnych. Nie bez znaczenia dla wyboru śpiewów było także uwzględnienie czynności liturgicznej, której mają towarzyszyć. Bardzo dobrą stroną opracowanych propozycji jest podanie kilku alternatywnych przykładów dla niektórych śpiewów procesyjnych. Układ propozycji śpiewów respektuje współczesny układ kalendarza liturgicznego, wyznaczając grupę śpiewów okresowych, śpiewów w mszach własnych o świętych w układzie miesięcznym, a także śpiewy mszy obrzędowych, okolicznościowych i mszy za zmarłych.

W opracowaniu propozycji autorka oparła się na trzech podstawowych źródłach, którymi są najbardziej popularne i najczęściej używane w większości diecezji w Polsce śpiewniki liturgiczne: *Śpiewnik kościelny* ks. Jana Siedleckiego (Kraków 2001), *Śpiewnik liturgiczny* (Lublin 1991) oraz *Exultate Deo* (Katowice 1998).

Wartością drugiego wydania publikacji jest *Dodatek nutowy*, który obejmuje aż 49 stron. Znalazło się w nim 48 nowo powstałych śpiewów liturgicznych, m.in. takich autorów, jak: ks. Ireneusza Pawlaka, ks. Stanisława Ziemiańskiego, Stefana Stuligrosza, ks. Grzegorza Poźniaka i ks. Michała Szulika. Zostały one podzielone na dziesięć grup: *Śpiewy uwielbienia po Komunii Świętej*, *Adwent*, *Wielki Post* (*Chrzest, pokuta, nawrócenie* oraz *Pieśni o Męce Pańskiej*), *Wielkanoc*, *Pieśni o Miłosierdziu Bożym*, *Pieśni do Najświętszego Serca Pana Jezusa*, *Pieśni do Najświętszej Maryi Panny*, *Pieśni do świętych* (w tym już m.in. do św. Jana Pawła II czy do św. Jana z Dukli), *Pieśni eucharystyczne* oraz *Pieśni na zwykły okres roku i przygodne*. W zakończeniu *Dodatku* znajduje się alfabetyczny spis tytułów zamieszczonych tam śpiewów i pieśni.

Wydanie opisanej publikacji będzie bardzo cenną pomocą w rękę muzyków kościelnych i pomoże im w trafnym przygotowaniu śpiewów do liturgii celebrowanej we wspólnotach parafialnych. Natomiast zamieszczony w publikacji *Dodatek muzyczny* może być bardzo przydatny w pracach związanych z przygotowaniem nowego wydania ogólnopolskiego *Śpiewnika liturgicznego*, do czego od kilku lat przymierza się Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kościelnych.

Ks. Franciszek Koenig